

การพัฒนาเชาวน์สังคมของนักเรียนวัยรุ่น โดยการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ

The Development Of Adolescent Students' Social Intelligence Through Integrative Group Counselling Model

ดุซฎี เล็บขาว*¹ เพ็ญญา กุลนพาดล¹ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์²
Dussadee Lebkhao*¹ Pennapa Koolnapadol¹ Pongpun Kerdpitak²

¹มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี, ประเทศไทย 20131

¹Burapha University, Chonburi, Thailand 20131

²มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, กรุงเทพฯ ประเทศไทย³

²Kasem Bundit University, Puttanakarn, Bangkok, Thailand 10510

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและพัฒนาเชาวน์สังคมของนักเรียนวัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 13-15 ปี ในโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างถูกแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เพื่อศึกษาเชาวน์สังคมของนักเรียนวัยรุ่น จำนวน 1,031 คน คัดเลือกโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน กลุ่มที่ 2 เพื่อพัฒนาเชาวน์สังคม คัดเลือกนักเรียนที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนเชาวน์สังคมตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 20 คนและสุ่มอย่างง่ายเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดเชาวน์สังคมและรูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันและการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบพหุคูณชนิดวัดซ้ำ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) เชาวน์สังคมนักเรียนวัยรุ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยองค์ประกอบด้านความร่วมมือรู้สึกอย่างแท้จริง ด้านการเอื้ออำนวยในสังคมอยู่ในระดับมาก ด้านการตระหนักรู้สถานการณ์ ด้านการแสดงตน ด้านการนำเสนอตนเองอยู่ในระดับปานกลาง 2) รูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาเชาวน์สังคมของนักเรียนวัยรุ่น 3) เชาวน์สังคมนักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการมีค่าเฉลี่ยคะแนนเชาวน์สังคมเพิ่มขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) เชาวน์สังคมนักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการมีค่าเฉลี่ยคะแนนเชาวน์สังคมระยะหลังการทดลองและหลังการติดตามผลเพิ่มขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ เชาวน์สังคม วัยรุ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Abstract

The purposes of this study were to study of adolescent students 's social intelligence and develop the integrative group counselling model for enhancement of social intelligence. The samples of this study were divided into 2 groups. The first group of social intelligence study consist of 1,031 adolescent students. Those were selected by multi-stage sampling from population. The second group of the study was 20 adolescent

Corresponding Author : *E-mail : makhabuacha@gmail.com

*นักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า ประจำปี 2559 This study was supported by King Prajadhipok's Institute.

students whose social intelligence score lower than 50th percentile and volunteered to attend the experiment. They were randomly assigned into two groups, classified as an experiment group and control group. Each group consisted of 10 older persons. The research instruments were 1) a social intelligence scale 2) the integrative group counseling model.

The research results were as follows 1) The total mean score and each dimension score of social intelligence: empathic accuracy and social facility were high, while the mean score of situation awareness, presence and self-presentation were medium. 2) The integrative group counselling model for the enhance of social intelligence was developed from the concepts and techniques of group counseling theories. 3) The social intelligence of experimental group after participating in the integrative group counselling model and after the follow-up were statistic significantly higher than before the experiment at .05 level. 4) The integrative group counselling model were effective in statistic significantly enhancing the social intelligence of adolescent students participated in the model at .05 level.

Keywords : Integrative group counseling, Social intelligence, Adolescent, North East of Thailand

บทนำ

เชาวน์สังคม (Social Intelligence) เป็นความสามารถของบุคคลทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ที่ควรได้รับการพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการสร้างคุณลักษณะเด็กเยาวชนที่พึงประสงค์ในสังคมไทย¹ เชาวน์สังคมได้รับความสนใจมากกว่า 90 ปี เริ่มต้นในช่วงศตวรรษที่ 19 โดย เอ็ดเวิร์ด ลี ธอนไดค์ และกลุ่มนักมาตรวัดเจตคติ (Psychometrician)² เมื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ 20 เชาวน์สังคมถือเป็นหนึ่งในพหุปัญญาของมนุษย์และเชื่อว่ามีความเชื่อมโยงกับการทำงานของระบบประสาท³ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำหน้าที่วงจรมองในส่วนเซลล์กระจก (mirror neuron) เซลล์รูปกระสวย (Spindle cells) และวงจรมอง (Oscillator)⁴

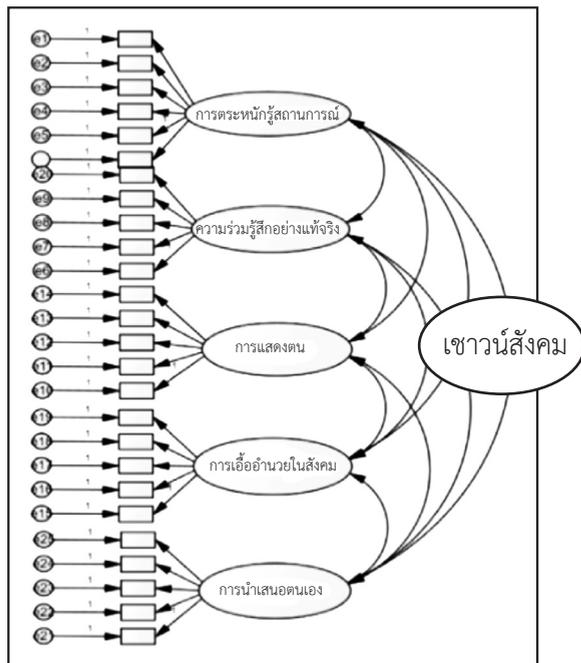
ปัจจุบันความเจริญของเทคโนโลยีสื่อสังคม (Social media) และกระแสของวัตถุนิยมที่เพิ่มขึ้น สังคมกลายเป็นสังคมกลางอากาศที่ให้ความสำคัญบุคคลในสื่อสังคมแต่ปฏิสัมพันธ์ต่อบุคคล ชุมชน สิ่งแวดล้อมรอบข้างลดลง⁵ เด็กและเยาวชนไทยเข้าถึงสื่อสังคมเพิ่มขึ้น เด็กไทยที่เกิดในปี พ.ศ. 2544 เป็นต้นไป (Gen Z) เป็นกลุ่มที่ใช้งานอินเทอร์เน็ต 6.33 ชั่วโมงต่อวัน หรือ 44.3 ชั่วโมง/สัปดาห์⁶ เยาวชนยอมรับการถูกรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ร้อยละ 43.9 การรังแกที่พบบ่อยคือการถูกนินทาและการด่าทอผ่านมือถือและอินเทอร์เน็ต โดยในสายตาเยาวชนมองว่าเป็นเรื่องปกติที่ทุกคนมีสิทธิ์ที่จะทำได้⁷ การเพิกเฉยอิทธิพลสื่อสังคมอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพจิตและการดำเนินชีวิตในสังคมของวัยรุ่นตามมา

เช่น เครียด ซึมเศร้า ก้าวร้าวไม่ไปโรงเรียน การเรียนตกต่ำลง ไม่ทราบสาเหตุ⁸

วัยรุ่นเป็นช่วงวัยที่สังคมเข้ามามีอิทธิพลมากและด้วยพัฒนาการด้านความคิดของช่วงวัยเป็นแบบตนเองเป็นศูนย์กลาง (Egocentric) อิทธิพลของบุคคลอื่นและสังคมรอบข้างจึงมีผลต่อความคิด ความรู้สึก⁹ โดยเฉพาะวัยรุ่นตอนต้นที่พัฒนาการก้าวกระโดดและขาดประสบการณ์ปรับตัว จึงเกิดผลกระทบมากกว่าวัยรุ่นตอนกลางและวัยรุ่นตอนปลาย สถิติกรมสุขภาพจิต ปี พ.ศ. 2550 - 2554 โดยเฉพาะปี พ.ศ. 2554 ในเรื่องการฆ่าตัวตายของวัยรุ่นพบว่า วัยรุ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการฆ่าตัวตายสูงที่สุด สาเหตุอันดับหนึ่งคือปัญหาด้านการเรียนและสัมพันธ์ภาพ โดยเป็นวัยรุ่นที่อยู่ในระบบศึกษา ร้อยละ 51.1 และวัยรุ่นที่อยู่นอกระบบการศึกษา ร้อยละ 21.110 ผลการศึกษานำร่องระดับเชาวน์สังคมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเชาวน์สังคมนักเรียนวัยรุ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยแบบสอบถามจำนวน 917 ราย และสนทนากลุ่มนักเรียน 50 ราย ผลการศึกษาพบว่า เชาวน์สังคมโดยรวมอยู่ในระดับสูง แต่เมื่อทำการสนทนาแบบเปิดค้นพบพฤติกรรมสุ่มเสี่ยงของวัยรุ่น เช่น พบคนแปลกหน้า เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวในสื่อสังคม มีการกลั่นแกล้งประจานในโลกออนไลน์ ระวังความโกรธได้ยาก เป็นต้น¹¹

งานวิจัยครั้งนี้มีความแตกต่างจากงานวิจัยเชาวน์สังคมเดิมทั้งในและต่างประเทศ อันดับแรกคือมีการสังเคราะห์องค์ประกอบเชาวน์จากนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศ

จำนวน 12 กลุ่ม สรุปลงได้ 5 องค์ประกอบ มีการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างเชาวน์สังคมเพื่อยืนยันคุณลักษณะที่แท้จริงตัวแปร อันดับสองงานวิจัยนี้ได้เติมเต็มช่องว่างการวิจัย โดยเป็นการวิจัยเชิงทดลองพัฒนาเชาวน์สังคมโดยรูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ ซึ่งใช้ศาสตร์และศิลป์ทางจิตวิทยา การปรึกษาแตกต่างจากงานศึกษาที่ผ่านมาที่นำกลุ่มพลวัตโปรแกรมอบรมกลุ่ม ในการพัฒนา ซึ่งพบรายงานวิจัยว่ากระบวนการปรึกษาของ ACT และบทบาทสมมติสามารถช่วยเพิ่มเชาวน์สังคมได้เป็นอย่างดี¹² งานวิจัยมีการเปรียบเทียบผลของรูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพื่อแสดงถึงประสิทธิภาพของรูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ ให้เกิดความมั่นใจในการนำไปประยุกต์ใช้ การให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ (Integrative Group Counseling) ถือว่ามีความยืดหยุ่นต่อสภาพปัญหาตามบริบทของผู้รับบริการ เอื้อต่อการพัฒนาปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เหมาะกับช่วงวัยรุ่น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อพัฒนาให้วัยรุ่นมีเชาวน์สังคมที่เพิ่มขึ้น สามารถการดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ประสบความสำเร็จในการทำงาน การอยู่ร่วมกับผู้อื่น ยังประโยชน์ต่อสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีคุณภาพ นำอยู่อาศัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษาเชาวน์สังคม

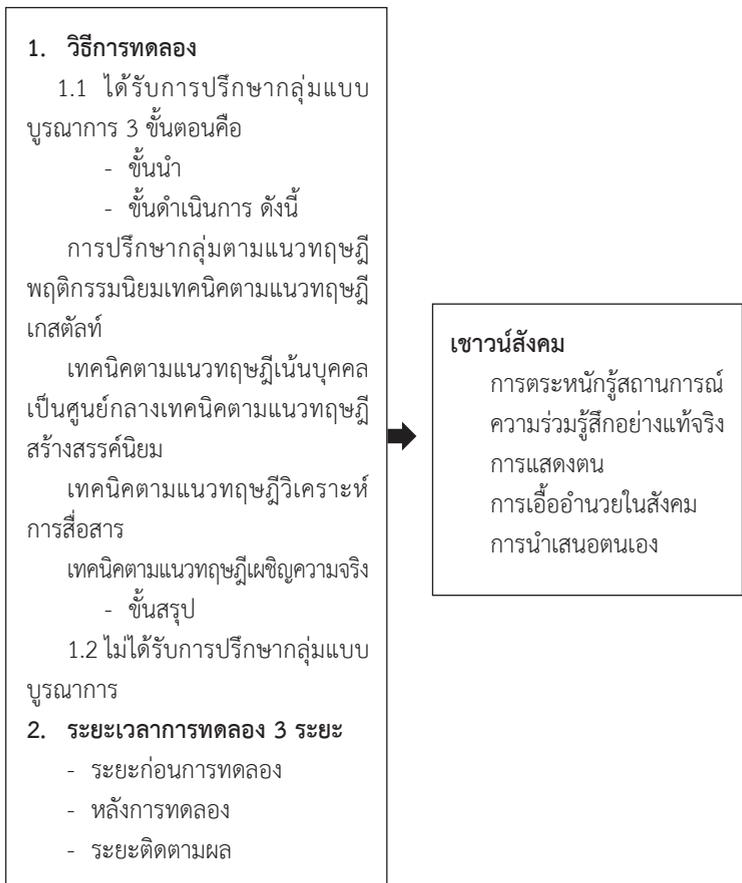
วัตถุประสงค์การวิจัย

ศึกษาเชาวน์สังคมของนักเรียนวัยรุ่น พัฒนารูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการและศึกษาผลของรูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาเชาวน์สังคมของนักเรียนวัยรุ่น

สมมติฐานการวิจัย

1. เชาวน์สังคมของนักเรียนวัยรุ่นกลุ่มทดลองหลังได้รับรูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการและหลังการติดตามผลเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการเข้าร่วมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ
2. เชาวน์สังคมของนักเรียนวัยรุ่นกลุ่มทดลองหลังได้รับรูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการและหลังการติดตามผลเพิ่มขึ้นกว่า เชาวน์สังคมของนักเรียนวัยรุ่นกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับรูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการพัฒนาเชาวน์สังคม

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตประชากร ประชากรที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของการวิจัยครั้งนี้ ครอบคลุมนักเรียนวัยรุ่นที่มีอายุ 13-15 ปี ในโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 12 โรงเรียน 4 จังหวัด จำนวน 1,031 คน

ขอบเขตเนื้อหา/ทฤษฎี การศึกษาใช้แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ทฤษฎีเชาวน์สังคม ทฤษฎีพหุปัญญา ทฤษฎีจิตวิทยาสังคม ในขั้นตอนพัฒนาเชาวน์สังคมประกอบด้วย ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของบันดูรา

ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ เป็นการผสมผสานแนวคิดทฤษฎีและเทคนิคทางการปรึกษา ได้แก่ การปรึกษากลุ่มของแนวทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ทฤษฎีเกสตัลท์ ทฤษฎีเน้นบุคคลเป็นศูนย์กลาง ทฤษฎีสถิตนิยม ทฤษฎีวิเคราะห์ การสื่อสาร และทฤษฎีเผชิญความจริง

ขอบเขตระยะเวลา การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลา 6 เดือน ตั้งแต่กุมภาพันธ์ 2559 ถึงกรกฎาคม 2559

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเชาวน์สังคม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ นักเรียนมีอายุระหว่าง 13-15 ปี ใน 20 จังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 795,023 คน ปี พ.ศ. 2558 ข้อมูล ณ 2 พ.ค. 2559 (ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ, 2559) กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยได้แก่นักเรียนมีอายุระหว่าง 13-15 ปี ในพื้นที่ 4 จังหวัด จากการใช้วิธีการสุ่ม จำนวน 1,031 คน โดยคำนวณสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากหลักการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยันที่ว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมควรมีจำนวน 5-10 เท่าของตัวแปรสังเกตได้¹³ ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาเชาวน์สังคมประกอบด้วยตัวแปรชี้วัด 5 ด้านคือ การตระหนักรู้สถานการณ์ (Situation Awareness) ความร่วมรู้สึกอย่างแท้จริง (Empathy Accuracy) การแสดงตน (Presence) การเอื้ออำนวยในสังคม (Social Facility) และการนำเสนอตนเอง (Self-presentation) เครื่องมือ แบบวัดเชาวน์สังคมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จำนวน 41 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) .80 – 1.00 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .22-.67 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดโดยสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (\bar{X} -Coefficient Reliability) เท่ากับ .82 การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติบรรยายประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน และการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาเชาวน์สังคมของนักเรียนวัยรุ่น โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการพัฒนาเชาวน์สังคม ได้จากขั้นตอน ดังนี้ นักเรียนในโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยเชาวน์สังคมตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา นำข้อมูลมาจัดเรียงคะแนนและสุ่มเข้ากลุ่ม (Random Assignment) เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน เพื่อพัฒนาเชาวน์สังคมกลุ่มตัวอย่าง ในการพัฒนาเชาวน์สังคมจำนวน 20 คน ได้จากสุ่มเข้ากลุ่ม มีความสมัครใจในการเข้าร่วมการพัฒนาเชาวน์สังคม โดยได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง

ตัวแปรที่ศึกษา 1) ตัวแปรต้น คือ รูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ 2) ตัวแปรตาม คือ เชาวน์สังคม

เครื่องมือ รูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ มีขั้นตอนการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ 3 ขั้นตอนได้แก่ขั้นนำขึ้นดำเนินการ และขั้นสรุป ดำเนินการปรึกษาทั้งหมด จำนวน 10 ครั้ง ระยะเวลาครั้งละ 90 นาที โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .6-1.0 ผ่านการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิทางจิตวิทยาการปรึกษา 5 ท่านการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติบรรยาย การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบพหุชนิดวัดซ้ำ (One-Way Repeated MANOVA Measurement) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางแบบพหุชนิดวัดซ้ำ (Two-Way Repeated MANOVA Measurement)

การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยจัดทำเอกสารชี้แจงข้อมูลแก่ผู้เกี่ยวข้อง มีการบันทึกความยินยอมในการเข้าร่วมงานวิจัย การรักษาความลับโดยไม่เปิดเผยชื่อสกุล มีมาตรการรักษาข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลจากการวิจัย กลุ่มตัวอย่างสามารถปฏิเสธหรือถอนตัวได้ตลอดเวลาและมีระบบการประเมินผลผลกระทบทางจิตใจและระบบส่งต่อ การวิจัยครั้งนี้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมวิจัย จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ณ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 และเห็นชอบจากผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เข้าร่วมการวิจัย

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเชาวน์สังคม โดยแบบวัดที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นแบบวัดแสดงระดับความคิดเห็น 5 ระดับ

จำนวน 41 ข้อ ใช้ศึกษาเขาวนสังคมนักเรียนวัยรุ่น จำนวน 1,031 คน ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาเขาวนสังคมนักเรียนวัยรุ่น โดยรูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น พัฒนาเขาวนสังคมกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 ครั้ง แต่แต่ละครั้ง ห่างกัน 1 สัปดาห์ โดยมีการวัดผลค่าเฉลี่ยคะแนนเขาวนสังคม เป็น 3 ระยะ คือระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล (4 สัปดาห์หลังการทดลอง)

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาเขาวนสังคม

1. ข้อมูลทั่วไป นักเรียนวัยรุ่นส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 685 คน คิดเป็นร้อยละ 66.40 มีอายุ 14 ปี จำนวน 794 คน คิดเป็นร้อยละ 77.01 ผลการเรียนรู้ในระดับดี เกردเฉลี่ยในเทอมล่าสุด เท่ากับ 3.01 – 3.50 จำนวน 334 คน คิดเป็นร้อยละ 32.39 ส่วนใหญ่กำลังเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 จำนวน 909 คน คิดเป็นร้อยละ 88.17

2. ผลการศึกษาระดับเขาวนสังคมโดยรวมจำนวน 1,031 คน พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนเขาวนสังคมของนักเรียนวัยรุ่นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 0.39) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนเขาวนสังคมสูงสุด คือ ด้านความร่วมมือรู้สึกอย่างแท้จริง ($\bar{X} = 3.46$) รองลงมาคือ ด้านการเอื้ออำนวยในสังคม ($\bar{X} = 3.41$) ด้านการตระหนักรู้ในสภาพการณ์ ($\bar{X} = 3.37$) ด้านการแสดงตน ($\bar{X} = 3.33$) และด้านการนำเสนอตนเอง ($\bar{X} = 3.21$) ผลการวิเคราะห์หองค์ประกอบยืนยันอันดับที่ 2 แบบจำลองปรับแก้ (Adjust Model) มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าสถิติการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยันผ่านเกณฑ์มาตรฐาน แสดงว่าการประมาณค่าพารามิเตอร์ขององค์ประกอบเขาวนสังคมของนักเรียนวัยรุ่นมีความน่าเชื่อถือสนับสนุนว่าเขาวนสังคมประกอบด้วย 5 องค์ประกอบได้แก่ ด้านการตระหนักรู้สถานการณ์ ความร่วมมืออย่างแท้จริง การแสดงตน การเอื้ออำนวยในสังคม และ การนำเสนอตนเอง

ผลการพัฒนารูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ

รูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ เป็นการผสมผสานแนวคิดทฤษฎีและเทคนิคทางการศึกษาดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การสร้างสัมพันธภาพ โดยเทคนิคการยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข (Unconditional Positive Regard and Acceptance) ของการปรึกษากลุ่มทฤษฎีเน้นผู้รับบริการเป็น

ศูนย์กลาง มีแนวคิดทฤษฎีมีความเชื่อในศักยภาพของมนุษย์ หากได้รับความมั่นใจ และเป็นตัวของตัวเองจะมีความพร้อมที่จะนำตนเองและเปลี่ยนแปลงตนเองอย่างสร้างสรรค์ สามารถพัฒนาตนเองเต็มตามความสามารถ เข้าใจและยอมรับตนเองตามความเป็นจริง มีความสอดคล้องภาพลักษณ์ตนเองกับประสบการณ์

2. การพัฒนาการตระหนักรู้สถานการณ์: การตระหนักรู้ในตนเอง โดยเทคนิคการทำให้เกิดการตระหนักรู้ (Direct Awareness) ของการปรึกษากลุ่มทฤษฎีเกสตัลท์ มีแนวคิดเชื่อว่ามนุษย์มีศักยภาพ อิสระในตัวเองที่จะเลือกรับผิดชอบชีวิตตนเอง โดยมีธรรมชาติอยู่ 3 ประการ คือ Self-Actualization, Self-Regulation, Awareness เมื่อบุคคลมีการตระหนักรู้ในความรู้สึกจุดเด่นด้อยของตน จะช่วยให้บุคคลเป็นตัวของตัวเอง เกิดความรับผิดชอบต่อตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ในการดำเนินชีวิต ซึ่งบูรณาการร่วมกับเทคนิคการจินตนาการ (Imaginary) เทคนิคการมอบหมายการบ้าน (Assign Homework) ของการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีแนวคิดพฤติกรรมของมนุษย์อยู่ภายใต้การควบคุมสิ่งแวดล้อมและเป็นผลจากการเรียนรู้และสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้

3. การพัฒนาการตระหนักรู้สถานการณ์: การตระหนักรู้ในสังคม โดยเทคนิคการอยู่กับความรู้สึก (Stay with Feeling) ของการปรึกษากลุ่มทฤษฎีเกสตัลท์ มีแนวคิดเชื่อว่าบุคคลมักแสดงออกโดยการหลีกเลี่ยงที่มุ่งระบุดึงความรู้สึกที่แท้จริงของตนเองออกมา เกิดเป็นภาวะเก็บกด การอยู่กับความรู้สึกจะช่วยให้เกิดการรับรู้ภาวะความสมบูรณ์ของอารมณ์เมื่อเกิดความอึดอัดในสภาวะอารมณ์โดยเฉพาะในสิ่งที่ต้องการหลีกเลี่ยง เช่น สัมพันธภาพกับบุคคลและสังคม บุคคลจะสามารถจัดการความคิด อารมณ์ พฤติกรรมของตนได้ตรงประเด็นและดีขึ้น ซึ่งบูรณาการร่วมกับเทคนิคการใช้ตัวแบบ (Modeling) ของการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ที่มีแนวคิดว่าการเรียนรู้พฤติกรรมใหม่จากการสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบช่วยให้ผู้รับบริการได้เรียนรู้ทักษะในการก่อให้เกิดพฤติกรรมใหม่ ช่วยกระตุ้นให้ผู้รับบริการได้แสดงพฤติกรรมที่เรียนรู้แล้วและนำไปแสดงพฤติกรรมที่ได้จดจำนั้นไว้ในอนาคต

4. การพัฒนาความร่วมมือรู้สึกอย่างแท้จริง : การรับรู้จดจำ และร่วมความรู้สึก โดยเทคนิคการฟังอย่างตั้งใจ (Active listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling) การทำให้เกิดความกระจ่าง (Clarification) ของการปรึกษา

กลุ่มทฤษฎีเน้นบุคคลเป็นศูนย์กลาง (The Person-Centered Approach in Group) มีแนวคิดมุ่งเน้นเรื่องสัมพันธภาพระหว่างการปรึกษาให้เกิดความไว้วางใจเน้นหลัก 3 ประการ คือความจริงแท้ การยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข และการเข้าใจอย่างลึกซึ้งเพื่อให้ผู้รับการปรึกษาได้รับรู้ตนเองตามความเป็นจริง เกิดความสอดคล้องของภาพลักษณ์และประสบการณ์จริง ซึ่งบูรณาการร่วมกับเทคนิคการใช้ตัวแบบ (Modeling) ของการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ที่เชื่อว่าการเรียนรู้พฤติกรรมใหม่จากการสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบ ซึ่งผู้ให้การปรึกษาใช้ตนเองเป็นตัวอย่างในการรับรู้ความรู้สึกอย่างแท้จริง ประเมินผลด้วย: The Empathy Rating Scale ของ คาร์กฮัท

5. การพัฒนาความร่วมมือรู้สึกอย่างแท้จริง: การแสดงออกและสนองตอบอารมณ์ ความรู้สึกของบุคคลอื่นโดยเทคนิคการฟังอย่างตั้งใจ (Active listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling) ยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข (Unconditional Positive Regard) ของการปรึกษากลุ่มทฤษฎีเน้นบุคคลเป็นศูนย์กลาง (The Person-Centered Approach in Group) ซึ่งบูรณาการร่วมกับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เทคนิคการฝึกทักษะ (Skills training) เทคนิคการเสริมแรง (Reinforcement) เทคนิคการมอบหมายการบ้าน (Assign Homework) แนวคิด พฤติกรรมมนุษย์หากได้รับการฝึกฝนบ่อยครั้ง ร่วมกับการเสริมแรงจะช่วยให้ผู้รับบริการมีความชำนาญและมั่นใจ กล้าที่จะนำไปใช้ในชีวิตรจริงมากขึ้น เป็นไปตามหลักการเรียนรู้แบบลงมือกระทำ (Operant Condition)

6. การพัฒนาการแสดงตน: การแสดงออกพฤติกรรมต่อหน้าผู้อื่นอย่างสุภาพ โดยเทคนิคการใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem base learning) ของทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ (Constructivism Learning Theory) ที่เชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงของบุคคลเกิดขึ้นได้เมื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจที่เป็นของตนเองขึ้นมา การเรียนรู้จากปัญหา ช่วยให้บุคคลได้คิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาด้วยตนเองเป็นและเกิดเป็นมุมมองใหม่ นำสู่พฤติกรรมใหม่ที่มีความเหมาะสมขึ้นได้ ซึ่งบูรณาการร่วมกับเทคนิคการวิเคราะห์การสื่อสาร (Transactional Analysis) เทคนิคการวิเคราะห์สภาวะตัวตน (Ego state Analysis) ของการปรึกษากลุ่มทฤษฎีการวิเคราะห์การสื่อสาร (Transaction Analysis) ที่เชื่อว่าบุคคลมักตัดสินใจจากเหตุการณ์ในอดีตซึ่งเหมาะสมเหตุการณ์นั้นเพื่อความอยู่รอดซึ่งอาจใช้ไม่ได้เสมอไป แต่สามารถตัดสินใจใหม่ได้โดยการเรียนรู้สภาวะของตน (P-A-C)

และสื่อสารให้สอดคล้องกับสภาวะนั้น โดยใช้สถานการณ์ปัญญาจริงของสมาชิกกลุ่ม ในการวิเคราะห์สภาวะตัวตนและรูปแบบการสื่อสารที่เกิดขึ้นโดยเทคนิคการฝึกทักษะ (Skills training)

7. การพัฒนาแสดงตน: การลำดับความสำคัญและการจัดการปัญหา ผู้วิัจนำเทคนิคบทบาทสมมติ (Role play) เทคนิคการฝึกซ้อมพฤติกรรม (Skills training) ของการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรม (Behavioral Counseling in Group) ที่เชื่อว่าการแสดงบทบาทช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้สัมผัสประสบการณ์ทั้งของตนเองและบุคคลอื่น สามารถจัดการความรู้สึกของตนในสิ่งที่กลัวหรือเป็นกังวลได้ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมใหม่ ซึ่งบูรณาการร่วมกับเทคนิคการวิเคราะห์การสื่อสาร (Transactional Analysis) การปรึกษากลุ่มทฤษฎีการวิเคราะห์การสื่อสาร (Transaction Analysis) ที่มีแนวคิดว่าการสื่อสารมีอยู่ 3 รูปแบบคือ การสื่อสารแบบสอดคล้อง ขัดแย้ง หรือซ่อนเร้น การได้วิเคราะห์การสื่อสารของตนเองว่าเป็นรูปแบบใดช่วยให้สมาชิกกลุ่มเข้าใจและปรับวิธีการสื่อสารให้เป็นการสื่อสารความสอดคล้องกับบุคคลสถานการณ์ เพื่อเกิดการมีมิตรจิตต่อกัน

8. การพัฒนาการเอื้ออำนวยในสังคม โดยเทคนิคการใช้ตัวแบบ (Modeling) การปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรม (Behavioral Counseling in Group) มีเชื่อว่า พฤติกรรมสามารถเกิดขึ้นได้จากการสังเกตและเลียนแบบจากตัวแบบ โดยเฉพาะตัวแบบที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มสมาชิกที่ใช้ เช่น อายุ เพศ เชื้อชาติ ทัศนคติ จะเป็นตัวแบบที่ดีกว่าตัวแบบที่แตกต่างจากกลุ่ม ซึ่งบูรณาการร่วมกับเทคนิค WDEP ของการปรึกษากลุ่มทฤษฎีเผชิญความจริง (Reality Counseling in Group) ที่เชื่อว่าบุคคลจะมีการสะสมภาพ (Picture Album) และ โลกคุณภาพ (Quality world) ของตนไว้ในห้วงคำนึง และเป็นทุกข์เมื่อสิ่งนั้นไม่เป็นไปตามความต้องการ การให้สมาชิกกลุ่มได้เผชิญความจริงในศักยภาพตนเองและในสิ่งที่ตนต้องการแท้จริง ช่วยให้เข้าใจในสิ่งที่ตนต้องการและมุ่งมั่นที่จะทำอย่างแท้จริง

9. การนำเสนอตนเอง: การนำเสนอเพื่อสร้างความพึงพอใจและเกิดความร่วมมือ โดยเทคนิคการฝึกทักษะ (Skill training) ของการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรม (Behavioral Counseling in Group) มีแนวคิดเชื่อว่าพฤติกรรมชำนาญขึ้นได้หากได้รับการฝึกฝนบ่อยครั้ง เกิดความมั่นใจ กล้าที่จะนำไปใช้ในชีวิตรจริงมากขึ้นเป็นไปตามหลักการเรียนรู้แบบลงมือกระทำ

(Operant Condition) ซึ่งบูรณาการร่วมกับ เทคนิคการวิเคราะห์เกมสื่อสาร (Game Analysis) ของการปรึกษากลุ่มทฤษฎีการวิเคราะห์การสื่อสาร (Transaction Analysis) มีแนวคิดการติดต่อประสานงานเป็นพื้นฐานในการสื่อสาร ซึ่งการสื่อสารนี้เป็นไปเพื่อการแลกเปลี่ยนการเอาใจใส่ (Stroke) แต่เกมที่ใช้ในการสื่อสารมักจบลงด้วยความรู้สึกที่ไม่ดีทั้งสองฝ่าย ซึ่งบุคคลมักใช้ไว้เพื่อป้องกันความใกล้ชิด การที่สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักถึงเกมที่ใช้ในการติดต่อทั้งการเป็นผู้ใช้เกมหรือเป็นผู้ได้รับเกม จะช่วยให้สมาชิกตระหนักถึงผลของเกมและไม่ใช้เกมชีวิตในการติดต่ออีกต่อไป

10. การยุติการปรึกษา โดยทักษะการยุติกลุ่มการปรึกษาร่วมกับเทคนิคการให้แสดมปีชีวิต ทฤษฎีวิเคราะห์การสื่อสาร (Transactional Analysis) มีแนวคิดการให้แสดมปีชีวิตต่างๆ เป็นสัญลักษณ์ของความรู้สึกต่างๆ เป็นการสรุปภาพของชีวิตปัจจุบัน ช่วยให้สมาชิกเห็นภาพของตนเองภายหลังการเข้าร่วมการปรึกษากลุ่ม ว่าปัจจุบันความรู้สึกของตนเองเป็นอย่างไร และประเมินตนเองภายหลังการเข้าร่วมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ

ผลของรูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาเขาวนสังคมของนักเรียนวัยรุ่น

1. เขาวนสังคมของนักเรียนวัยรุ่นกลุ่มทดลองหลังได้รับรูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการและหลังการติดตามผลเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการเข้าร่วมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เขาวนสังคมของนักเรียนวัยรุ่นกลุ่มทดลองหลังได้รับรูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการและหลังการติดตามผลเพิ่มขึ้นกว่าเขาวนสังคมของนักเรียนวัยรุ่นกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับรูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาผลของการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน (Interaction) ระหว่างกลุ่มทดลองและระยะเวลาการวัด พบว่าเขาวนสังคมโดยรวมมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 25.31$) และพบว่าในรายด้านทั้ง 5 ด้านมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มทดลองและระยะเวลาการวัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ค่าเฉลี่ยคะแนนเขาวนสังคมนักเรียนวัยรุ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภาคที่มีต้นทุนชีวิตแตกต่าง

จากภูมิภาคอื่นในด้านฐานะ การศึกษา มีคนยากจนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.78 ของคนจนทั้งประเทศ¹⁴ มีความแตกต่างด้านสติปัญญาเมื่อเทียบกับภาคอื่น¹⁵ เป็นอุปสรรคในการเรียนรู้สังคมแต่ละระดับ ขาดโอกาสการฝึกฝนความสามารถด้านปฏิสัมพันธ์ ห่างเหินในปฏิสัมพันธ์ครอบครัวที่ต้องค้าแรงงานต่างถิ่น บิดามารดาขาดทักษะ ส่งผลต่อความสามารถจัดการด้านสัมพันธภาพของนักเรียนวัยรุ่น การที่โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางนั้นอาจเป็นเพราะกิจกรรมภายในโรงเรียนที่มีส่วนช่วยเหลือ ด้านความร่วมมือรู้สึกอย่างแท้จริงอยู่ในระดับมากเพราะคนไทยอีสานเป็นคนที่มีความใจ อารมณ์ดีที่น้ำใจ อาหารต่อน้องซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดีถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น สอดคล้องกับการศึกษาที่พบว่าต้นทุนชีวิตของวัยรุ่นภาคอีสาน องค์ประกอบพลังตัวตน ด้านการเห็นอกเห็นใจผู้อื่นอยู่ในระดับดี¹⁶

การเอื้ออำนวยในสังคมในการศึกษาคั้งนี้พบว่าอยู่ในระดับมาก แต่องค์ประกอบย่อยด้านการบำเพ็ญตนเพื่อสังคมอยู่ในระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของต้นทุนชีวิตด้านการแสดงออกบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน ที่พบว่าในระดับปานกลาง¹⁶ ด้านการตระหนักรู้สถานการณ์ การแสดงตน และการนำเสนอตนเองอยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้เพราะกิจกรรมในโรงเรียนช่วยหนุน กอปรกับนโยบายการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เช่น กีฬาสี งานแสดงความสามารถนักเรียน งานร่วมกับหน่วยราชการอื่นๆ เสริมให้นักเรียนวัยรุ่นเกิดการเรียนรู้จากตัวแบบซึ่งไปตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับการศึกษาการตระหนักรู้ทางสังคมในวัยรุ่นไทยที่พบว่าความรู้สึกไวและความเข้าใจสังคมของวัยรุ่นภาคอีสานอยู่ในระดับปานกลาง¹⁷ สะท้อนถึงความสามารถในการรับรู้เท่าทัน การประเมินวิเคราะห์ การตัดสินใจ ในสถานการณ์ทำได้ปานกลาง มีความเสี่ยงต่อการได้รับอันตรายจากอิทธิพลของสื่อสังคมที่ไม่เหมาะสมในปัจจุบันเพราะมีแนวโน้มของการเลียนแบบสูง ด้านการแสดงตนและการนำเสนอตนเองระดับปานกลาง มีความสอดคล้องกับการศึกษาของกรมสุขภาพจิตปี 2554 ที่พบว่าเด็กภาคอีสานเป็นคนขี้อาย ไม่กล้าแสดงออก ซึ่งเป็นอุปสรรคในการพัฒนาความสามารถตนเอง

การพัฒนาแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ

การกำหนดขั้นตอนในช่วงโครงการปรึกษาและรูปแบบการปรึกษา มีการพัฒนาจากผลการศึกษาเขาวนสังคมของนักเรียนวัยรุ่น กำหนด 3 ขั้นตอนการปรึกษา คือ ขั้นนำ ขั้นดำเนินการ ขั้นสรุป¹⁸ ขั้นตอนการปรึกษามีความครอบคลุมในเรื่องการสร้างและรักษาสัมพันธภาพการพัฒนาโดยใช้ทฤษฎี

และเทคนิค และการสรุปผลเพื่อสำรวจสิ่งคั่งค้างในตนเอง ขึ้นตอน ทั้ง 3 นี้สามารถช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเกิดความรู้สึกดีต่อการ ปรึกษา ได้รับโอกาสพัฒนาตนเองและลดสิ่งคั่งค้าง อุปสรรค ภายหลังรับการปรึกษา การกำหนดขั้นตอนการปรึกษาลักษณะนี้ มีความสอดคล้องกับการกำหนดขั้นตอนการปรึกษาในปัจจุบัน ที่นำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาเป็นรูปแบบการปรึกษาแบบกลุ่ม เป็นการ เปิดโอกาสสำหรับปฏิสัมพันธ์¹⁹ มีความเหมาะสมกับช่วงวัย (Peers) ที่ต้องการการพูดคุยกับเพื่อนวัยเดียวกัน²⁰ อีกทั้งการมีระยะเวลา และชั่วโมงการปรึกษาที่กระชับ เป็นแบบระยะสั้น นักเรียน สามารถเข้าร่วมการปรึกษาได้ทุกครั้งจำนวนชั่วโมงเกิด ประสิทธิภาพสูงสุด ด้านการจัดการปรึกษาพัฒนาตาม องค์ประกอบเขาวงกตมีการจัดลำดับที่เหมาะสม เช่น การ ตระหนักถึงสถานการณ์ มีการเริ่มพัฒนาการตระหนักที่ตนเอง ก่อนเริ่มพัฒนาการตระหนักถึงสถานการณ์ซึ่งช่วยให้นักเรียน วัยรุ่นได้เข้าใจและเรียนรู้หลักการโดยเริ่มต้นที่ตนเองก่อน ออกสู่ภายนอก ความร่วมรู้สึกอย่างแท้จริงมีการแบ่งเป็นการ พัฒนาการรับรู้ความรู้สึกก่อนเป็นอันดับแรกและจึงทำการ พัฒนาการแสดงออกการร่วมความรู้สึก เป็นต้น การจัดลำดับ ขั้นที่เหมาะสมจึงช่วยให้การปรึกษาดำเนินไปอย่างราบรื่น กระชับ ไม่เกิดความสับสน

การบูรณาการทฤษฎีและเทคนิค ก่อให้เกิด ประสิทธิภาพในการปรึกษาเพราะแนวคิดทฤษฎีและเทคนิค ที่นำมาบูรณาการมีความสอดคล้องและเอื้อต่อกันและมีความ ตรงกับคุณลักษณะของตัวแปรที่ต้องการพัฒนารูปแบบ การปรึกษามีความน่าสนใจ แปลกใหม่ ซึ่งนักเรียนวัยรุ่นมีความ ชื่นชอบส่งผลให้เกิดความร่วมมืออย่างเต็มที่และเข้าร่วมการ ปรึกษาทุกครั้ง อีกทั้งการบูรณาการการปรึกษามีความยืดหยุ่น ในตัวเพราะเน้นผู้รับเป็นศูนย์กลางไม่บังคับหรือฝืนธรรมชาติ ของวัยรุ่น เน้นการปฏิบัติ ส่งผลให้เกิดบรรยากาศที่ผ่อนคลาย เข้าใจอย่างแท้จริงและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง

การพัฒนาเขาวงกตนักเรียนวัยรุ่น

กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนนเขาวงกตสูงระยะ หลังการทดลองและระยะติดตามผล สูงกว่าระยะก่อนการ ทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะมี กระบวนการปรึกษาเน้นการสร้างและรักษาสัมพันธภาพอย่าง ต่อเนื่องเกิดเป็นความไว้วางใจต่อผู้ให้การปรึกษา เกิดการแบ่งปัน ประสบการณ์ร่วมกันส่งผลต่อความงอกงามในจิตใจที่เพิ่มขึ้น ร่วมกับมีจำนวนครั้งและระยะเวลาที่เหมาะสม²¹ สามารถ

เข้าร่วมการปรึกษาได้ครบทุกครั้งและมีระยะเวลาของเวลาช่วยให้นักเรียนวัยรุ่นมีเวลาฝึกฝนตนเองในชีวิตจริง อีกทั้งการใช้ กระบวนการกลุ่มในพัฒนาการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นที่เหมาะสม เกิดบรรยากาศการดูแล ยอมรับ การเข้าใจและสนับสนุน เสมือน เป็นสังคมจำลองให้นักเรียนวัยรุ่นได้ฝึกฝนความสามารถในการ อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม²² การมีรูปแบบการได้ฝึกฝนในกลุ่ม และนอกกลุ่มช่วยให้นักเรียนวัยรุ่นมีความรู้สึกปลอดภัยเพราะ ผู้ฝึกได้รับกำลังใจ การสนับสนุนจากเพื่อนสมาชิกกลุ่มพร้อมคำแนะนำจากผู้ให้การปรึกษากระบวนการกลุ่มถือเป็นสถานที่ที่ วัยรุ่นได้แสดงออกความสับสน ได้สำรวจสิ่งที่สงสัยเกี่ยวกับ ตนเอง ได้แลกเปลี่ยนเรื่องราวตนเองกับเพื่อน²³

กลุ่มทดลองระยะหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนน เขาวงกตสูงสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะกระบวนการปรึกษากลุ่มนั้นถือเป็น กระบวนการที่ใช้ในการป้องกันหรือบรรเทาปัญหาในกลุ่มคนที่ มีประสิทธิภาพ²⁴ ความกล้าเปิดเผยตนเองของนักเรียนวัยรุ่น นำสู่ความงอกงามและเติบโตของจิตใจตนเอง เกิดสัมพันธภาพที่มีความ แน่นแฟ้นราบรื่น²⁵ การได้รับการเสริมแรงเชิงบวกภายใน กลุ่ม ส่งเสริมให้นักเรียนวัยรุ่นได้รับกำลังใจ²⁶ กล้าที่จะปรับ เปลี่ยนพฤติกรรมของและเกิดความมั่นใจในความสามารถของ ตนตามมา²⁷ การที่สภาพการณ์ภายในห้องทดลองเปิดโอกาสให้นักเรียนวัยรุ่นเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองและปฏิบัติร่วมกัน และมีจัดการแทรกแซง (Intervention) อยู่ในรูปการคิด วิเคราะห์ การได้สำรวจตนเอง การเห็นแบบอย่างและการฝึก การปฏิบัติ ส่งเสริมให้นักเรียนวัยรุ่นได้เห็นความสามารถของ ตนเองและเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองในการอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างราบรื่นและประสบผลสำเร็จ

กลุ่มทดลองระยะติดตามผลการทดลองมีค่าเฉลี่ย คะแนนเขาวงกตสูงสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะระบบการเฝ้าติดตามพฤติกรรมและการ พัฒนาอย่างต่อเนื่องมีความสำคัญ ช่วยส่งเสริมให้เขาวงกต ของนักเรียนวัยรุ่นมีความทนมากขึ้น ทั้งนี้เพราะสิ่งแวดล้อมทาง สังคมมีอิทธิพลต่อตัวแปรบุคลิกภาพทุกตัว สิ่งแวดล้อมสามารถ กีดขวางหรือส่งเสริมความต้องการที่จะบรรลุศักยภาพได้ ตาม แนวคิด มาสโลว์ และคาร์ล โรเจอร์²⁸

ข้อเสนอแนะ

ด้านการนำผลวิจัยไปใช้

1. แบบวัดเขาวงกต มีความเหมาะสมกับนักเรียน

วัยรุ่น สามารถนำไปปรับใช้ในกลุ่มตัวอย่างอื่น โดยควรคำนึงถึงภาษาถ้อยคำให้เหมาะสมตามพัฒนาการช่วงวัย

2. ผลการศึกษาเยาวชนสังคมไปใช้ในการวางแผนทางการพัฒนาเยาวชนสังคมนักเรียนวัยรุ่นที่มีความคล้ายคลึงกลุ่มตัวอย่าง

ด้านการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาเยาวชนสังคมในกลุ่มประชากรอื่น เช่น กลุ่มวัยทำงานในสาขาอาชีพต่างๆ เช่น นักบริหาร พนักงานขาย หรือในกลุ่มข้าราชการหน่วยต่างๆ

2. การศึกษาความสัมพันธ์ของเยาวชนสังคมกับคุณลักษณะทางจิตวิทยาอื่นในกลุ่มนักเรียนวัยรุ่น

References

1. Thailand Promoting Children and Youth Development Act B.E. Royal Thai Government Gazette, 2008; 125 (9 A) :3. (in Thai)
2. Kihlstrom, J. F., & Cantor, N. Social intelligence. Handbook of intelligence, 2000; 2: 362.
3. Gardner H. Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligence. (10th ed). Basic book, New York, NY. 2011 : 67.
4. Goldeman D. Social Intelligence. London: Hutchinson. (Goleman & Boyatzis, 2006).
5. Tripathi S., Sungthong P. and Salajun S. The National survey of Life Assets (Positive youth Development) of secondary school students in Thailand. Thai Journal of Pediatrics, Jan – Mar 2013, 52(1): 36 – 43. (in Thai)
6. Electronic Transactions Development Agency. Survey Report of User behavior Internet in Thailand in 2016, Electronic Transactions Development Agency (Public Organization); Strategic plans office, Ministry of Digital Economy and Society. (in Thai)
7. Musikaphun W., Pokpong S., Songsiri N. and Surat. (2009). Cyber bullying behavior among adolescence in Bangkok, Bangkok: The Wisdom Society for Public Opinion Research of Thailand. (in Thai)
8. Musikaphun W., Pokpong S., Songsiri N. and Surat P. (2009). Cyber bullying behavior among adolescence in Bangkok, Bangkok: The Wisdom Society for Public Opinion Research of Thailand. (in Thai)
9. Kaewkungwal S. (2010). Developmental Psychology: Adolescence-Aging (Vol 2). (9th ed.). Bangkok: Thammasart University Publisher. (in Thai)
10. Department of Mental Health. (2555). Suicide statistics of adolescents in the Northeast. (in Thai)
11. Lebkhao D. (2014). The study of Social Intelligence in Adolescent in Roi Et province. The Asian Conference on Psychology and the Behavioral Sciences 2014 – Official Conference Proceedings: ISSN:2187-4743
12. Bilich Linda L. and Ciarrochi J. (2009). Promoting Social Intelligence Using the Experiential Role-Play Method. In J.T Blackledge, J.V Ciarrochi & F.P. Deane (Eds.), Acceptance and commitment therapy: contemporary theory research and practice (pp.247–262). QLD, Australia: Australian Academic Press.
13. Comrey, A.L., & Lee H.B. (1992). A first cause in factor Analysis, Hillsdale. NJ: Erbaum. Tabachnick & Fidell, 2001 p.588.
14. The National Economics and Social Development Board. (2015). Poverty Analysis and Inequality Report in Thailand B.E. 2556. Office of the National Economics and Social Development Board; Social Data-based and Indicator Development Office. Bangkok. (in Thai)

15. Department of Mental Health. (2012). Report on the situation survey of Thai Adolescent Students' IQs B.E. 2554. (2nd Ed.). Bangkok: Child and Adolescent Mental Health Rajanagarindra Institute.
16. Tripathi S., Sungthong P. and Salajun S. (2013). The National survey of Life Assets (Positive youth Development) of secondary school students in Thailand. Thai Journal of Pediatrics, Jan-Mar 2013, 52(1): 36 – 43. (in Thai)
17. Srisawat P. (2550). A Study of Social Awareness and Group Counseling Model Construction for Developing Social Awareness of Thai Adolescents. Dissertation, Ed. D. (Counseling Psychology. Srinakharinwirot University. (in Thai)
18. Corey G. (2012). Theory and Practice of Group Counseling. (8th ed.). CA: Brooks/Cole Cengage Learning. Pp.94-142
19. Corey G. (2012). Theory and Practice of Group Counseling. (8th ed.). CA: Brooks/Cole, Cengage Learning. P.30
20. Kaewkungwal S. (2010). Developmental Psychology: Adolescence-Aging (Vol 2). (Edition 9th). Bangkok: Thamasart University Publisher. (in Thai)
21. Corey G. (2012). Theory and Practice of Group Counseling. (8th ed.). CA: Brooks/Cole, Cengage Learning. P.100
22. Jacobs, E, E, Masson, R, L. & Harvill, R, L. (2009). Group Counseling: Strategies and Skills. 6th ed. Belmon: CA Brooks/ Cole. Cengage Learning. pp.29-33
23. Corey G. (2012). Theory and Practice of Group Counseling. (8th ed.). CA: Brooks/Cole, Cengage Learning. P.30
24. Corey G.. (2012). Theory and Practice of Group Counseling. (8th ed.). CA: Brooks/Cole, Cengage Learning. P.27
25. Jourard, S. M. (1971). Self-disclosure: An experimental analysis of the transparent self.
26. Prachaporn T., Kirdpitak P. and Malakul Na Ayudhaya P. (2559). The Development of Cognitive-Behavior Counseling Model for Enhancing Beauty skin service competence of service employees. Journal of The Royal Thai Army Nurses. 2016; 17(2): 76. (in Thai)
27. Oungpra N. (2012). Social Psychology, Bangkok: Thammasat University. P. 26 (in Thai)
28. Oungpra N. (2012). Social Psychology, Bangkok: Thammasat University. P.404 (in Thai)